

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van **Dr. K. Schilder, Dr. C. Tazelaar en Prof. Dr. J. Waterink**

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. C. Bouma, 's Gravenhage; Dr. K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr. F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. S. O. Los, 's Gravenhage; Dr. J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meina, Groningen; Dr. D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Dr. A. Ringnalda, Soerabaja; Dr. J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr. J. Thijss, Zwolle; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wielema, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:
Dr. C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Het vijfde gebod en het moderne leven. II (Slot.) — Uit de Schrift: Verwachten in stilheid. (Ps. 62:2). — Kerkelijk leven. — Geestelijke adviezen. — Lit. en Kunst: Op het Vogeleiland. — Muz. Kroniek: Consonanten en Dissonanten. — Pop. Wet. Schetsen: Het Chiliasme en het Oude Testament. V. — Zending en Evangelisatie: Het jubileeren der Zondagsschool. — Uit de Buitenl. Kerken: België. — Perschoonw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

HET VIJFDE GEBOD EN HET MODERNE LEVEN.

II. (Slot.)

Wanneer wij de visie, die het vijfde gebod over het menschenleven geeft, alleen bezagen met een menscheijk oog en beoordeelden naar louter menscheijk maatstaf, dan zouden ook wij, belijders van den Christus, dat gezag, dat in alle verhoudingen doordringt en ons aan zich onderwerpt, gaan gevoelen als een hatelijk juk, een hinderlijken last. Wij zouden willen vragen, wat aan die menschen, die in een of anderen vorm over ons regeeren, het recht geeft, zich boven ons te plaatsen. Meer dan eens stuiten wij zelfs in die hoogere gebieden op personen, voor wie wij ternauwernood achting kunnen voelen. Och, dat altijd buigen voor hooger en nog weer hooger — wordt dat op den duur niet een leven in verlagende serviliteit, die wij voelen als een krenking van onze eigenwaarde? Ongetwijfeld zou het dat worden, indien menscheijk inzicht, menscheijk goeddenken, menscheijk dwinglandij de wereld zoo had ingericht, indien menscheijk belangen, menscheijk contracten en menscheijk heerschzucht het leven zoo hadden gemaakt. Dan was het voor iemand, die prijsstelt op een vrij en onafhankelijk bestaan niet uit te houden. Dan werd dat onophoudelijk bukken voor menschen hier en menschen daar een bitterheid des geestes.

Maar zoodra wij ons door het vijfde gebod opmerkzaam laten maken op de bron van dit wereldomspannend gezag, wordt alles anders. Nu wordt dat menschenleven met zijn duizendvoudige verschillen van hoog en laag, meer en minder, heer en knecht, overheid en onderdaan, ouder en kind als een kathedraal die, naar het ontwerp van den goddelijken Bouwmeester omhoog rijst en waarvan de beoziende schoonheid Hem verheerlijkt die het zóó als het zijn moest, verordeneerde. Want het gezag met zijn hiërarchieke lijn geeft stijl aan het leven. Wanneer wij dat zien, dan buigen wij voor dezen en bukken voor genen en zien wij op tegen allen die boven ons staan en eeren wij onze meederen, omdat wij eerbiedig knielen voor Hem, Wien het behaagt, ons door hun hand te regeeren.

Zóó maakt het vijfde gebod, doordat het ons brengt onder den band van het goddelijk gezag, het leven vrij van menscheijk willekeur en tirannie. Nu wordt het ons duidelijk wat Paulus bedoelde, toen hij de opmerking maakte, dat het noodig is, onderworpen te zijn, niet alleen om der straf, maar ook om der consciëntie wil. Wanneer wij, naar de inspraak van een door Gods Geest verlicht geweten, buigen, desnoods diep bukken voor het gezag, dat Hij laat gelden, dan is dat geen onwaardige zelfverminking, maar het is de adelbrief van onze christelijke vrijheid.

En zóó wordt dit gebod voor ons besef tot een zegen, waarvan wij de waarde niet hoog genoeg kunnen aanslaan. Want het is inderdaad een rijke genade, dat God in Zijn lankmoedigheid, Zijn menschenkinderen nog wil regeeren.

Wij zien dien zegen, maar dan in den vorm van scherpe tegenstelling, als voor oogen om ons heen. De wereld doet in deze dagen onwillekeurig denken aan een schip in nood, waarop de kapitein geen raad meer weet en de stuurloosheid het hoofd hebben verloren. Onze moderne cultuur heeft een hoogte bereikt, die de stoutste droomen overtreft, maar in plaats dat zij den mensch sterker heeft gemaakt,

staat hij er machteloos tegenover. De vraagstukken, die om oplossing roepen, nemen bij den dag toe in aantal en ernst. Op economisch en sociaal, op politiek en internationaal terrein, overal heerscht onrust, verwarring, onzekerheid. Toch is het merkwaardig, hoeveel knappe koppen de wereld rijk is. Er is een bijna weelderige overvloed van mannen, wier scherpzinnigheid, diep wetenschappelijke kennis en bijna ongelooflijke werkkraft de grootste bewondering afdwingt. Zij zetten al wat zij aan denkkraft en scherpzinnigheid bezitten, aan het werk om de dringende problemen te bestudeeren en zoeken met ongeëvenaard talent naar wegen, die ons uit de moeite moeten helpen. Zij confereren en discussiëren en toch maken zij altijd weer den indruk van hulpeloosheid tegenover iets dat sterker is dan zij en dat onophoudelijk hun werk tot onvruchtbaarheid doet. Wij zien, wij weten het: de wereld is met knappe koppen alleen niet gehaat, hoeveel goeds die ook doen en hoe onmisbaar zij ook zijn.

De wereld heeft nog iets anders noodig: iets, dat, naarmate een al meer geraffineerde cultuur ons gaat vermoeien en afstompen, al zeldzamer schijnt te worden. Dat iets, dat wij niet missen kunnen, is die wijsheid, die met haar nuchter bezien van de werkelijkheid en haar gezond praktisch oordeel, een juist kijk heeft op het geheel en de deelen en die als 'tware instinctief aanvoelt wat de wereld noodig heeft tot herstel uit de slopende koorts-aanvallen, die haar uitputten.

Die wijsheid woont bij het volk, dat het geklank kent. Dat volk weet, ziet, voelt, waar de verwarring, de onrust, de onzekerheid, die onzen tijd in zenuwachtige spanning houdt, uit voortkomt. Het weet dit niet omdat het boven anderen staat of uitblinkt in sociale en politieke deugden, maar omdat het, gegrepen door den Geest des Heeren, eerbiedig luistert naar de wijsheid, die van boven is.

Het heeft die stem van Boven hooren zeggen: „DIE MIJ EEREN, ZAL IK EEREN, MAAR DIE MIJ VERSMADEN, ZULLEN LICHT GEACHT WORDEN”.

Hier ligt de roem en de sterkte van de gemeente van Jezus Christus, dat zij door de genade Gods, heeft leeren buigen voor Hem, Wien is gegeven alle macht in hemel en op aarde en dat zij begeert, zich in volstreken ootmoed te onderwerpen aan het gezag van Zijn Woord en het gezag van Zijn Koningschap.

Want niet alleen onze kinderen hebben noodig geregeerd te worden, maar heel de wereld, ook de grootsten onder de grooten en de eersten onder de edelen zijn, of zij 't erkennen of niet, aangewezen op den steun, het houvast, den achtergrond van een gezag, dat onvoorwaardelijk bukken eischt. God laat zich immers niet bespotten.

Och, het antwoord op de vraag, hoe 'tmogelijk zou zijn de knopen van het verwarde wereldkluwen los te maken, is eigenlijk zoo dood-, doodeenvoudig. Het ligt om zoo te zeggen voor het grijpen als... als men er maar aan wilde. Leer deze wereld weer met ontzag knielen voor den Allerhoogste, en al zou het daarom nog geen hemel op aarde worden, de donkere wolken zouden toch scheuren, het zou weer licht worden en er zou uitkomst zijn uit de moeite. Leer de volken en hun grooten weer buigen voor de majesteit van Hem, die alleen groot is en al zou het daarom nog geen heilzaam hierbeneden worden, de wereld zou toch weer opleven en tot verademing komen.

Maar in die lijn beweegt zich de stroom van het leven niet meer en dat maakt de toekomst ernstig. Heel het leven moet omlaag getrokken worden in het horizontale vlak, waar niets meer naar boven wijst, waar niemand buigt of knielt voor God in den hemel, waar menschenbelang, menschengeluk, menscheener het een en al is.

Wat heeft in een wereld, die alles vervlakt en zelfs het hoogste omlaag haalt, de gemeente van Jezus Christus een aantrekkelijke taak! Zij breekt nog altijd de eentonigheid van de eindelooze vlakke van het aan de aarde gebonden menschenleven, als stad op den berg.

Inderdaad, het vijfde gebod verheft en adelt het leven en geeft het inhoud en zin. Eer uw vader en uwe moeder. Eer allen die over u gesteld zijn. Dat is: EER MIJ. Zóó streeft de hiërarchische lijn omhoog, ver boven menschen en schepselen uit. En als wij haar zien met het oog van onzen geest, dan trilt door onze ziel een stille huivering van diepen vrede en blij geluk: „De HEERE is onze Rotssteen, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning: Hij zal ons behouden.”

Amsterdam.

T. FERWERDA.

UIT DE SCHRIFT

Verwachten in stilheid.

Doch gij, o mijne ziel, zwijg Gode, want van Hem is mijne verwachting. Psalm 62:2.

Het zwijgen der ziel is niet hetzelfde als het verstommen der ziel.

Er is een zwijgen, dat welsprekender is dan praten.

Davids zwijgen staat hier tegenover het praten en het zich beraden der wereldmenschen.

Hij hoort het wel.

En zijn zielezwijgen beteekent niet, dat hij onder al dat praten moedeloos wordt en er zich gelaten aan over geeft.

Maar het beteekent wel, dat hij de plannen van die praters niet met zijn plannen bestrijden wil. Het beteekent, dat hij eigen plannen al even nutteloos acht als de plannen zijner bestrijders.

En dat hij in de wereld en in zichzelf geenerlei verweer ziet tegen de aanvallen zijner vijanden.

Hij zwijgt Gode.

Deze tijden van het zwijgen der ziel zijn de tijden van het sterkste verwachten.

Ook de natuur kan ons hier onderwijzen.

Ge kent wel dat verschijnsel, als het in de natuur zoo stil wordt. Als heel de schepping zwijgt. En alles als in stilheid luistert. Als geen blad meer ritselt. En geen vogel meer zingt. Als de natuur haar adem inhoudt. Dat zijn de tijden, waarin het doorbreekt. Als het zwerk scheurt, de bliksem flitst, de donder rolt, en de verkwikkende regen neergutst in weeldeovervloed.

Het zwijgen gaat vooraf aan de uitkomst.

Zoo is het ook op het terrein der genade.

Doch gij, o mijne ziel, zwijg Gode: want van Hem is mijne verwachting.

Daarin is ook dit: dat wij tegen des Heeren beschikking ons niet meer verzetten.

Dat wij ook in het woeden onzer vijanden den Heere ontmoeten.

En dat wij Gods recht erkennen, om ons te beproeven.

Maar daarin is ook iets anders.

Daarin is ook: de verwachting.

Het concentreren van alle verlangen op den Heere.

Immers als God Zijn genade gaat beloonen, bereidt Hij Zichzelf het pad.

Dan maakt Hij dat het stil wordt in ons hart. Dat is de stilheid, waarmede een kind verwach- tend ziet naar zijn vader.

En dat verwachting zien doet wat aan het vaderhart.

Neen dat brengt in het vaderhart de liefde niet. Maar dat doet daar de liefde wel doorbreken.

En zoo brengt ook het „Gode zwijgen” in God de liefde niet. Van alle eeuwigheid zijn in Hem de fonteynen der liefde. Maar dat doet wel de liefde-overvloed doorbreken. Omdat de Heere daarin Zijn eigen werk aanschouwt. Omdat Hij Zichzelf niet kan verloothen. Omdat Hij trouw is en aan Zijn volk gedenkt.

En dan komt het.